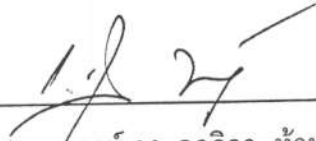

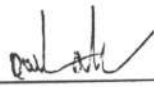
ชื่อวิทยานิพนธ์ ความสำเร็จและความล้มเหลวในการค้นหาบทความวารสารภาษาไทย
ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในหอสมุดกลาง สำนักวิทยบริการ
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ นางสาวปาริชาติ เสาร์ยะวิเศษ

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ ดร. กุลธิดา ท้วมสุข)

ประธานกรรมการ

(อาจารย์อภัย ประกอบผล)

กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิธีการค้นหาบทความวารสารภาษาไทย อัตราความสำเร็จและความล้มเหลว และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสำเร็จและความล้มเหลวในการค้นหาบทความวารสารภาษาไทย รวมทั้งศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักศึกษาระดับปริญญาตรี เกี่ยวกับการให้บริการวารสารภาษาไทยของงานวารสารในหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยมีสมมติฐาน 3 ข้อ คือ (1) อัตราความสำเร็จในการค้นหาตัวเล่มวารสารมากกว่าอัตราความล้มเหลว (2) อัตราความสำเร็จในการค้นหาบทความวารสารมากกว่าอัตราความล้มเหลว และ (3) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสำเร็จและความล้มเหลวในการค้นหาบทความวารสาร ได้แก่ ประสบการณ์การค้นหาบทความวารสารภาษาไทย ความถี่ในการค้นคว้า ประสงค์ในการค้น ระยะเวลาที่ใช้ค้น เครื่องมือช่วยค้น และข้อมูลที่ใช้ค้น

การดำเนินการวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับการค้นหาบทความวารสารภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยแจกให้กับกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยขอนแก่นที่ค้นหาบทความวารสารภาษาไทยในหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยขอนแก่น ในระหว่างวันที่ 5 พฤศจิกายน 2540 - 30 ธันวาคม 2540 รวมจำนวน 353 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนทั้งหมดจำนวน 353 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

สถิติที่ใช้ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อใช้อธิบายข้อมูลทั่วไป และค่าไค-สแควร์ เพื่อใช้ทดสอบสมมติฐาน โดยทดสอบความเป็นอิสระระหว่างตัวแปร ระดับนัยสำคัญที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ 0.05

ผลการวิจัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ร้อยละ 21.8 และเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ร้อยละ 54.4 นักศึกษาส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการค้นบทความวารสารภาษาไทย ร้อยละ 89.2 ซึ่งส่วนใหญ่ได้รับประสบการณ์จากการศึกษาดด้วยตนเองมากที่สุด ร้อยละ 76.8 รองลงมาคือ ได้รับประสบการณ์จากการศึกษาวิชาห้องสมุดและวิธีค้นคว้าหรือการใช้ห้องสมุด ร้อยละ 58.4

การศึกษาค้นหาบทความวารสารภาษาไทย พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ค้นหาบทความวารสารภาษาไทย 1-3 ครั้งต่อเดือน ร้อยละ 41.6 โดยมีวัตถุประสงค์ในการค้นหาบทความเพื่อเขียนรายงานมากที่สุด ร้อยละ 79.6 ส่วนใหญ่ใช้ระยะเวลาในการค้นหาบทความวารสารมากกว่า 40 นาทีขึ้นไป ร้อยละ 31.6 และค้นหาข้อมูลบรรณานุกรมบทความวารสารภาษาไทยโดยใช้เครื่องมือช่วยค้นประเภทฐานข้อมูลวารสารภาษาไทยมากที่สุด ร้อยละ 69.4 สำหรับข้อมูลที่ใช้ค้นบรรณานุกรมวารสารภาษาไทย ส่วนใหญ่นักศึกษาใช้หัวเรื่องในการค้นมากที่สุด ร้อยละ 81.2 และวิธีการแก้ปัญหาในกรณีที่ค้นข้อมูลบรรณานุกรมบทความที่ต้องการไม่พบ ส่วนใหญ่ คือ นักศึกษาค้นใหม่โดยหาหัวเรื่องที่ใกล้เคียงแทน ร้อยละ 52.2

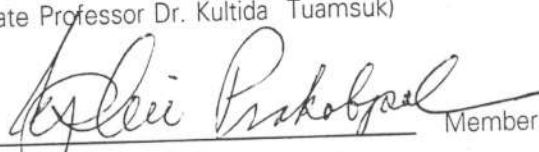
อัตราความสำเร็จในการค้นหาตัวเล่ม ร้อยละ 80.99 มากกว่าอัตราความล้มเหลว ซึ่งมีเพียงร้อยละ 19.01 ซึ่งตรงกับสมมติฐานข้อที่ 1 กรณีที่พบตัวเล่มวารสารที่ต้องการ นักศึกษาส่วนใหญ่พบที่ชั้นวางวารสารตรงตำแหน่งวารสารชื่อนั้นมากที่สุด ร้อยละ 96.3 และนำไปใช้โดยการยืมวารสารออกไปถ่ายเอกสารมากที่สุด ร้อยละ 91.8 ส่วนนักศึกษาที่ค้นไม่พบตัวเล่มวารสารที่ต้องการ สาเหตุเนื่องจากวารสารมีผู้อื่นนำไปใช้ภายในห้องสมุดมากที่สุด ร้อยละ 84.0 และวิธีแก้ปัญหาในกรณีที่ค้นหาตัวเล่มวารสารไม่พบ คือ เลิกค้น ร้อยละ 75.3

อัตราความสำเร็จในการค้นหาบทความวารสาร ร้อยละ 59.27 มากกว่าอัตราความล้มเหลว ซึ่งมีเพียงร้อยละ 40.73 ซึ่งตรงกับสมมติฐานข้อที่ 2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสำเร็จและความล้มเหลวในการค้นหาบทความวารสาร ได้แก่ ประสบการณ์การค้นบทความวารสารภาษาไทย ความถี่ในการค้น วัตถุประสงค์ในการค้น เครื่องมือช่วยค้น และข้อมูลที่ใช้ค้น ส่วนปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์และไม่ตรงกับสมมติฐานของการวิจัย ได้แก่ ระยะเวลาที่ใช้ค้น

การศึกษาคำความคิดเห็นของนักศึกษา พบว่าโดยเฉลี่ยเห็นว่า บุคลากรผู้ให้บริการมีความเหมาะสมโดยรวมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$) ส่วนการให้บริการวารสารภาษาไทยและเครื่องมือช่วยค้นมีความเหมาะสมโดยรวมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.88$ และ 3.28) จำแนกตามความคิดเห็นในแต่ละด้านพบว่า ในด้านการให้บริการวารสารภาษาไทย นักศึกษาเห็นว่าช่วงเวลาเปิดปิดบริการ และจำนวนวารสารภาษาไทยฉบับเก่าเล่มปลีกที่ให้อยืม มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$ และ 3.67) ส่วนระยะเวลาในการให้อยืมมีความเหมาะสมในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.28$) ในด้านเครื่องมือช่วยค้น นักศึกษาเห็นว่าบรรดรรชนีวารสารภาษาไทย บรรดรรชนีวารสารภาษาไทยในหอสมุดกลางที่เป็นรูปเล่ม และฐานข้อมูลวารสารภาษาไทย โดยรวมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.43, 3.34$ และ 3.08 ตามลำดับ) และในด้านบุคลากรผู้ให้บริการ นักศึกษาเห็นว่าความรู้ความสามารถของบรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่ในการให้บริการมีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$) สำหรับข้อเสนอแนะที่นักศึกษาเห็นด้วยในระดับมากที่สุด คือ ควรถอดบรรดรรชนีวารสารที่มีสภาพเก่า ชำรุด เพื่อนำมาพิมพ์ใหม่ ($\bar{X} = 4.73$)

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษากลุ่มผู้ใช้ที่เป็นนักศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี อาจารย์หรือข้าราชการ และบุคคลภายนอกที่ใช้บริการวารสารภาษาไทย หรือประเมินผลในแง่ค่าใช้จ่ายกับประโยชน์ที่ได้รับ เพื่อทราบข้อมูลที่จะช่วยตัดสินใจในการเลือกวารสารภาษาไทยเข้าห้องสมุด และนำข้อมูลที่ได้มาพิจารณาดำเนินการปรับปรุงการให้บริการภาษาไทยที่มีอยู่ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

THESIS TITLE : SUCCESS AND FAILURE IN LOCATING THAI JOURNALS' ARTICLES
OF UNDERGRADUATE STUDENTS IN THE CENTRAL LIBRARY,
INSTRUCTIONAL RESOURCES CENTER, KHON KAEN UNIVERSITY.
AUTHOR : MISS PARICHARD SAORAYAVISET
THESIS ADVISORY COMMITTEE :

Chairman
(Associate Professor Dr. Kultida Tuamsuk)

Member
(Aphai Prakobpol)

ABSTRACT

The objectives of this research were to study the methods of locating Thai journals' articles, success and failure rates, and the factors related to their success and failure in locating the articles; and to examine the undergraduate students' opinions and suggestions concerning the Thai journal service at the Central Library of Khon Kaen University. The research hypotheses were : 1) the students' success rate in locating the journals was greater than the failure one; 2) the success rate in locating the articles was greater than the failure one; and 3) the factors related to the students' success and failure in locating articles in journals were : their experience in locating Thai journals' articles, the frequency of locating, purposes, time spent, searching tools, and search information.

The research method used was a survey technique, and questionnaire on locating Thai journals' articles of the undergraduate students at the Central Library of Khon Kaen University was used as a tool for collecting data. Three hundred and fifty-three questionnaires were distributed to the undergraduate students locating Thai journals' articles at the Central Library of Khon Kaen University from November 5 to December 30, 1997. Three hundred and fifty-three (100%) were returned.

Descriptive statistics including percentage, mean, and standard deviation were used to describe the data in general. The chi-square test for independent variable was used to test the hypothesis. The level of significance of data using in this research was 0.05.

The study revealed that the largest group of students who responded to the questionnaires were mostly from the Faculty of Humanities and Social Science (21.8%), and were the fourth-year students (54.4%). Most students had experience in locating Thai journals' articles (89.2%) and most of them were experienced by themselves (76.8%). The second largest group was experienced from their studies in the Libraries and Information Searching Methods course (58.4%).

The study of locating Thai journals' articles revealed that : most students located the articles one to three times a month (41.6%); the purposes of locating them were mostly for writing their reports (79.6%); time spent on locating the was mostly more than 40 minutes (31.6%); the Thai Journals Database was mostly used as a tool to locate the article's bibliographic data (69.4%); and most of the students used subject headings in locating the Thai journal bibliographic data (81.2%). Most students located the new headings that were close to the ones not being found (52.2%).

The students' success rate in finding the journals (80.90%) was greater than the failure rate (19.01%), therefore the hypothesis 1 was accepted. The students mostly found the journals on the shelves marked the journal names (96.3%) and they mostly borrowed them to photocopy (91.8%). The main cause of not finding the journals was they were used by other users in the library (84.0%) and the students mostly gave up when they could not find the journals (75.3%).

The students' success rate in locating the articles (59.27%) was greater than the failure rate (40.73%), therefore the hypothesis 2 was accepted. The result of chi-square tests revealed that the students' experience in locating Thai journals' articles, the frequency in locating, the purposes in locating, the tools used in locating, and the information concerning locating were the factors related to the success and failure rates in locating Thai journals' articles. However, the factor of time spent on locating was found not having relation to the success and failure rates in locating the articles, and this rejected the hypothesis 3.

The study of the students' opinions revealed that in general, the students viewed that the library staff as a whole was appropriate at a high level ($\bar{X} = 3.51$). The library services and the searching tools as a whole were appropriate at moderate levels ($\bar{X} = 2.88$ and 3.28). Classification by the students' opinions in each issue revealed that : 1) the library services, the students viewed that the opened-hours service and the number of journals allowed to check-out were appropriate at high levels ($\bar{X} = 3.68$ and 3.67), but duration of time allowed to borrow was appropriate at a low level ($\bar{X} = 2.88$); 2) the searching tools, the students viewed that the Index Card, the Printed Index and the Thai Journals Database as a whole were appropriate at moderate levels ($\bar{X} = 3.43$, 3.34 , and 3.08); and 3) the library staff, the students viewed that their knowledge and ability of service were appropriate at a high level ($\bar{X} = 3.82$). For the students mostly agreed with the suggestion to renew the old journal index cards at a highest level ($\bar{X} = 4.73$).

The suggestions for further researches are : (1) the study of the library users who are graduate students, faculty members, other staff, and users from outside the university; (2) the study of cost-benefit to help make decision in choosing Thai journals for a library. The results of the study can help improve more effective Thai journal service in libraries.